

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata
IV/2 Leiningen utcai bölcsőde

Szakmai program 2015-2018.

Az intézmény neve:

Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézménye IV/2. sz. Leiningen utcai bölcsőde

Elérhetőségek:

Tel./Fax.: 061 370-86 58

Email: leiningenbolcsode@ujpestibolcsik.hu

Honlap: www.ujpestibolcsik.hu

Székhelye: 1041 Budapest Lőrinc utca 35.37.

Telephelye: Budapest 1046 Leiningen utca 5.

Működési engedély száma: V-C-020/487-6/2012

Ágazati azonosító: S0044900S0072306

A szakmai Program érvényes: 2015.....-tól.....-ig

Készítette: Tóth Miklós Lajosné-bölcsődevezető

Programfelelős: Tóth Miklós Lajosné-bölcsődevezető

Kelt: Budapest 2015-01-01.

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	3. oldal
1. A bölcsőde feladata tevékenysége	3. oldal
1.1 Alapfeladatok	3. oldal
1.2 Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői.....	3. oldal
2. Az ellátás igénybevételeének módja.....	4. oldal
3. A bölcsőde szolgáltatásairól való tájékoztatás módja.....	4. oldal
4. Küldetésnyilatkozat.....	4. oldal
4.1 Pedagógiai hitvallásunk	4. oldal
4.2 Gyermekképünk	4. oldal
4.3 Kisgyermeknevelői képünk.....	5. oldal
4.4 Bölcsődénk küldetése missziója.....	5. oldal
5. Bölcsődénk minőségpolitikája.....	5. oldal
5.1 Szakmai továbbképzések	5. oldal
5.2 Szakmai ellenőrzés	5-6. oldal
6. Az igénybevevők és a személyes gondoskodást végzők jogvédelme.....	6. oldal
7. Humán erőforrás	6. oldal
8. Tárgyi feltételek biztosítása.....	6. oldal
8.1 Épület felosztása.....	6-7. oldal
8.2 Bútorzat.....	7. oldal
8.3 Játékkészlet	7. oldal
8.4 Textilia	7. oldal
8.5 Gyermekélelmezés	7-8. oldal
9. Bölcsődei nevelés gondozás nevelés célja	8. oldal
9.1 Szakmai alapelvek	8-9. oldal
9.2 A bölcsődei nevelés gondozás feladatai	10. oldal
10. Bölcsődénk működési rendje.....	10. oldal
10.1 A bölcsődei élet megszervezésének elvei.....	10-11. oldal
10.2 Kapcsolat a szülőkkel	11. oldal
10.3 A bölcsődei nevelés gondozás főbb helyzetei.....	11-12. oldal
11. A bölcsőde kapcsolata más intézményekkel	12. oldal
11.1 Kerületen belüli intézményekkel.....	12. oldal
11.2 A gyermekvédelmi rendszer tagjaként	13. oldal
11.3 Társintézménnyel kapcsolat.....	13. oldal
12. Szakmai programunkhoz felhasznált törvényi rendelkezések.....	13. oldal
13. Szakmai programunkhoz felhasznált bölcsődei szakirodalom.....	13. oldal
14. Zárószó	14. oldal
Mellékletek	
1. Házirend	
2. Megállapodás tervezet	

Bevezetés

A kisgyermekellátás területén bölcsődében dolgozni mindig is kihívás volt, a gyermekek nevelése gondozása, elhivatott, gyermekszerető embereket kívánt. A társadalmi változások a szülők igénye, folyamatos fejlődést, változást igényel a szakma területén.

Bölcsődénk, újpest bölcsődei hálózata tagjaként üzemel, igyekszik megtartani, megbecsülni mindazt, amit az előttünk dolgozó bölcsődei generáció ránk hagyott.

Szakmai programunkkal szeretnénk kiszolgálni a gyermekek szülők igényeit, motiválni, segíteni dolgozóink pályán maradását, és az újpesti bölcsődei hálózat méltó tagjaként tovább működni.

1. Bölcsődénk feladata, tevékenysége

1.1 Alapfeladat

A bölcsőde, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló, 1977. évi XXXI. törvény alapján a gyermekjóléti alapellátás keretében, a gyermekek napközbeni ellátását hivatott ellátni.

A családban nevelkedő 3 év alatti gyermekek ellátása, nevelése-gondozása a feladatunk. Ha elmúlt már 3 éves a gyermek, de testi, szellemi érettsége nem érett az óvodai nevelésre, a negyedik életévét betöltő év augusztus 31-ig maradhat intézményünkben.

A IV. kerület bölcsődei ellátásáról, a Budapest Főváros IV. kerület Újpesti Önkormányzat Képviselő testületének 23/2010.(VIII.23.) önkormányzati rendelete rendelkezik. Bölcsődénk az Újpesti Önkormányzat, Egyesítette Bölcsődék Intézmény részeként végzi a 3 év alatti korosztály napközbeni ellátását, ha azt a család nem tudja biztosítani gyermeke számára.

Bölcsődénkben az alapfeladaton túl szolgáltatás nyújtása nem történik, de az alapfeladaton belül, igyekszünk arra törekedni, hogy a szülőkkel, családokkal való kapcsolat túlmutasson a gyermekek napközbeni ellátásán.

1.2. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

Bölcsődénk autóval és tömegközlekedéssel is jól megközelíthető, a kerület központjától nem messze található, kertvárosi terület. Elhelyezkedése miatt többnyire, kertes házban élő, nagy százalékban középosztálybeli, értelmiségi családok hozzák gyermekeiket hozzánk. A törvényi lehetőségek változása miatt egyre nagyobb az igény az extra gyed igénybevétele melletti bölcsődei elhelyezésnek. Nagyarányú a két gyermekes családok száma.

A gyermekek többségénél a család több generációja is együtt lakik, vagy itt élnek a közelben, így ők is szervesen részt vesznek a gyermekek nevelésében, és igényük van arra, hogy bölcsődénkbe eljőjenek, részt vegyenek a rendezvényeken, megismerkedjenek a bölcsőde napi életével.

Bölcsődénkben a kis létszám miatt kialakult közeli kapcsolat lehetőséget ad arra, hogy bensőséges családias légkör alakuljon ki, a testvérrel visszatérő szülők is egyre többen vannak.

1.3. Szakmai továbbképzési feladatok

Az Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézménye 2012-ben bekapcsolódott a kisgyermeknevelő képzés-oktatásba, több területén is gyakorlóléhelyet, vizsgahelyet biztosít a hallgatók számára.

Bölcsődénk 2014 márciusától vesz részt gyakorlóléhelyként a hallgatók fogadásában. Szakközépiskolai képzésben részt vevő, nappali és levelezős hallgató, egy alkalommal már nappali főiskolai hallgatók is voltak nálunk gyakorlaton.

Célunk, hogy a hallgatók megismerjék, átlássák a bölcsődei nevelés-gondozás feladatait, szépségeit, nehézségeit. Ezzel segítve őket az iskola elvégzése utáni pályaaorientációban.

Szívesen látjuk őket viszont akár szülőként, de gondolunk rájuk a kisgyermeknevelő utánpótlás tekintetében is.

Célkitűzésünk még, hogy bölcsődénk gyakorlati helyből, vizsgahellyé fejlődjön, bizonyítva ezzel szakembereink magas szintű szakmai felkészültségét.

2. Az ellátás igénybevételének módja

Bölcsődénkbe felvételre az a gyermek kerülhet, aki Budapest Főváros Újpest közigazgatási területén, állandó, vagy ideiglenes lakcímmel rendelkezik, szülei vagy egyik szülője újpesti lakos, életvitelszerűen ott élnek.

A felvétel központilag működik, első lépéseként az Újpesti Önkormányzati bölcsődék Intézményében kell jelentkezni. A felvétel a szülő (törvényes képviselő) írásos kérelme alapján történik. A felvétellel kapcsolatos információk a www.ujpestibolcsik.hu honlapon elérhetők, a nyomtatványok letölthetők. A bölcsődei jelentkezéskor lehet intézményt választani. Az előjegyzést követő felvételek a törvényi előírások szerint valósulnak meg.

3.A bölcsőde szolgáltatásairól való tájékoztatás módja

Bölcsődénkről tájékozódhat a www.ujpestibolcsik.hu honlapon, ahol általánosságban és személyre szabottan is áttekinthető az újpesti bölcsődei szolgáltató rendszere.

Bölcsődénk szakmai programja megtekinthető, elolvasható a telephelyen, a vezetői irodában. Megtalálható a www.ujpestibolcsik.hu honlapon.

4.Küldetésnyilatkozat

4.1.Pedagógiai hitvallásunk

A gyermekkorban ebben a korai szakaszában fejlődnek legtöbbször a gyermekek, és ilyenkor a legsérülékenyebbek is. Elsődleges szocializációs terük a család, fejlődésükre a családi minta hatása a legnagyobb. Ezért is nagyon fontos hogy első intézményes ellátás személyre szabott, a családi nevelés hatásait erősítő hely legyen. Törekednünk kell a szülői kompetencia elsődlegességének a figyelembe vételére, segíteni, erősíteni azt. A gyermek testi, lelki, szocializációs szükségleteit kielégíteni, fejlődésének optimális helyzetét megteremteni, a szülőkkel közös úton haladva. Támogatni a szülőket, szülői szerepük megerősödésében, esetleg tanácsokkal, segítségadással erősíteni azt. Biztonságos, nyugodt légkört teremteni a gyermek számára, melyben az egyéni fejlődése ütemében, érheti el fejlődésének szakaszait.

4.2.Gyermekképünk

Minden gyermek egyedi megismételhetetlen, személyiség, fejlődésében szerepet játszik a genetikai adottság, de nagymértékben meghatározza a környezeti hatások összessége. A kisgyermekkor első három éve rohamos fejlődést mutat a gyermekeknél, hiszen ekkor tanulnak meg szinte mindent, ahhoz hogy önálló, autonóm személyiségként, én tudatukat kibontakoztathassák. Meg tanulnak egyedül járni, beszélni, étkezni, játszani, és még sorolhatnánk a fejlődés egyéb területeit, de a lényeg hogy ezt mindenki a saját, egyéni ütemében teszi. A „mindenre rácsodálkozás”, az „én már tudom”, „akarom” a kísérletezés időszaka ez a gyermekek számára, amikor ezeket a „tudományokat” játszva tanulják, sajátítják el a saját ütemükben.

A mozgékony, vidám, kísérletezgető, önfeledt gyermek, a játékon keresztül felfedezi a világot, eléri fejlődésének magasabb szintjeit, észrevétlenül. Ehhez kell biztosítani a hátteret, aminek alapja a bizalmi kapcsolat kialakítása, és nyugodt biztonságos, stabil környezet, ahol önfeledten fedezheti fel a világot. Kísérletezgethet, megélheti a siker, öröm, megelégedettség, de bánat lehetőségét is, hiszen ez is hozzá tartozik az egészséges személyiség kialakulásához.

4.3. Kisgyermeknevelői képünk

A kisgyermeknevelő személyisége munkája során a legfontosabb. Empatikus, nyugodt, fejlődőképes, hiteles személyiséggel kell rendelkezzen ahhoz, hogy a napi feladatokban helyt tudjon állni. Szakmai tudása összetett, ismeri a kisgyermek fejlődését, annak szakaszait, a család rendszerét, pedagógiai módszereket, törvényi előírásokat, a társadalmi változások hatásait. Tisztában van a gyermekek jogaival, a szülők jogaival, kötelességeivel, ismeri a szakma Etikai Kódexében foglaltakat, és e szerint dolgozik.

Tudatában van annak, hogy minden mozdulata, szava, hangulata a gyermek számára minta, és befolyásolja személyisége fejlődését. Jó kapcsolatot ápol a szülőkkel, ha szükség van, segíti, erősíti őket.

Vidám, egészséges személyiséggel rendelkezik. Tudjon örülni az apró sikereknek, sírni, ha kell, de talál megoldást a feloldásra. Nevet, mosolyog bátran, énekel, mondókázik, nem szégyell „önfeledten gyermekként” viselkedni a gyermekek között, de megmarad felnőttnek, kisgyermeknevelőnek, amikor kell!

4.4. Bölcsődék küldetése, missziója

Szeretnénk a gyermekeknek, szüleiknek szeretetteljes, biztonságos légkört biztosítani, melyben jól érzik magukat. Bölcsődei kollektívánk elkötelezett a kisgyermek ellátás területén, kisgyermeknevelőink, technikai személyzetünk, a vezetőség egyaránt a gyermekek magas színvonalú ellátására törekszik. Ennek érdekében folyamatosan képezzük magunkat, törekszünk a szülőkkel szorosabb, bizalmas kapcsolat kialakítására. Célunk hogy kialakuljon egy kis közösség, ahol mindenki jól érzi magát, és a közös beszélgetések, élmények elősegítik a jó környezet, közösség kialakulását. Ezáltal jobban megfelelhetünk az „egyéni bánásmód elvének”, mely biztosítja a gyermekek számára a személyiségfejlődésük, harmonikus, egyéni ütemben való kibontakoztatását, testi és lelki fejlődésüket egyaránt.

A gyermek életében a család, a szülők alapozzák meg a személyiség kialakulását, a fejlődés elősegítését. Ebben szeretnénk segítő kezet nyújtani, szakmai tudatossággal hozzáértéssel, gondolva arra, hogy az első három életévben fejlődnek legtöbbit a gyermekek, hiszen kiszolgáltatott csecsemőből, megismételhetetlen egyedi, „kis emberkévé fejlődik” készen állva arra, hogy átlépjen egy másik szintre, elinduljon az óvodába.

5. Bölcsődék minőségpolitikája

Munkánk szakmai alapkövetelménye a minőségi kisgyermekellátás, melynek alapfeltétele a kisgyermeknevelői végzettség. Ezen túl folyamatos képzéssel, szakmai önvizsgálattal igyekszünk munkánkat fejleszteni.

5.1. Szakmai továbbképzések

Akkreditált szakmai továbbképzéseken való részvétel

Pályázaton elérhető szakmai továbbképzéseken való részvétel

Az Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézménye belső szakmai továbbképzéseiben való részvétel, kisgyermeknevelői klub keretében

Havonta belső szakmai képzések

Nyílt előadásokon, konferenciákon való részvétel

Önképzés

Havonta megtartott vezetői értekezletek lényege, a szakmai munka áttekintése, javítása, információk, ötletátadás.

5.2. Szakmai ellenőrzés:

Az Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézménye szaktanácsadóval rendelkezik, aki folyamatosan szervezi, áttekinti, javítja a kerület bölcsődéiben a szakmai munkát. Útmutatásai

segítségével alakítja ki a bölcsődevezető, a bölcsődevezető helyettes, és a csoportvezető kisgyermeknevelőkkel a szakmai minőségi munkát a bölcsődében.

Bölcsődénkben az Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézményvezetője évi két alkalommal szakmai ellenőrzést tart, melynek lényege minden esetben a minőségi kisgyermeknevelés fejlesztése, javítása.

Éves szakmai ellenőrzési terv alapján a bölcsődevezető feladata a szorosabb szakmai kontroll a minőségi ellátás érdekében.

A gyakornokok 2 év után szakmai vizsgát tesznek, a gyakornoki Szabályzat értelmében.

6. Az igénybevevők és a személyes gondoskodást végzők jogvédelme

Figyelembe vesszük munkánk során a gyermekek jogainak sérthetlenségét, odafigyelünk a szülők, törvényes képviselők, és a dolgozóink alkotmányos és állampolgári jogaira.

A gyermeki jogok, szülői jogok, kötelességek megtalálhatók számunkra az egyik leggyakrabban használt alkalmazott, 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról II. fejezetében. Rendelkezik róla bölcsődénk számára az Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézménye, Etikai Kódexe /2012/.

A gyermekvédelmi törvény előírja a Szülői Érdekképviseleti fórum létrehozását, ennek szabályzata a bölcsődében megtalálható, és ez alapján kell létrehozni a gyermekek szüleinek segítségével a szülői fórumot minden nevelési évben. Az alakuló üléséről, egyéb összejöveteleiről írásos feljegyzést kell készíteni.

A gyermeki jogok védelmében, területileg kijelölt gyermekjogi képviselő nyújt segítséget, elérhetősége minden gondozási egység faliújságján megtalálható.

Dolgozóink jogát képviseli, Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezete / BDDSZ. IV: kerületi alapszervezete/, az Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézményének közalkalmazotti Tanácsa. Ezekkel együttműködve a Munka Törvénykönyvéről szóló/ 2012. évi I. tv. (MT), a Kjt-nek a szociális gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásról szóló 257/2000. (XII.26.) kormány rendelete (Vhr.) valamint a kollektív szerződések bejelentésének és nyilvántartásának részletes szabályairól szóló 2/2004. (1.15.) FMMM rendelet részletezései alapján létrejött Kollektív Szerződés az Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézménye részéről.

7. Humán erőforrás

Az engedélyezett álláshelyek száma, 23 fő. A szakmai területek szerinti megoszlás a következő:

1 bölcsődevezetői 14 kisgyermeknevelő-1 bölcsődevezető helyettes, 1 szakácsnő, 1 konyhalány és 3 takarítónő dolgozik nyolc órás munkaidőben. Mosónő és egy házimunkás dolgozik részmunkaidőben. / 4 órában/

A bölcsődevezető főiskolai végzettséggel / szociálpedagógus/ a 14 kisgyermeknevelő szakirányú végzettséggel rendelkezik, egy fő kisgyermeknevelő jelenleg főiskolára jár.

A szakácsnőnek, konyhalánynak szakirányú végzettsége van.

1 fő gyermek szakorvos 4 órában segíti munkánkat a 15/1988. évi NM: rendelet értelmében.

8. Tárgyi feltételek biztosítása

8.1.Épület felosztása

Bölcsődénk 68 férőhelyes, 6 csoportszobával és az ehhez tartozó kiszolgáló helyiségekkel biztosítja a gyermekek ellátását. Régi építésű, de folyamatosan végeznek rajta felújításokat, alapterülete megfelel a gyermekek gondozására nevelésére. A hat csoportszoba három gondozási egységbe tagozódik. Egy gondozási egység, két csoportszobából, gyermekfürdőszobából, átadó helyiségből, kis előtérből, felnőtt mosdóból áll. A gondozási

egységeket összekötő épületben megtalálható, a konyha, mosoda, iroda a dolgozók szociális helységei.

Játzóudvarunk minden gondozási egység számára külön megközelíthető, tágas, fákkal árnyékoltt, ideális lehetőséget biztosít a gyermekek napközbeni udvaron való tartózkodásának. Minden csoportszobához, árnyékolástechnikával felszerelt terasz tartozik, mely lehetőséget ad a kint alvás megvalósításához. Az udvaron két telepítet játék, 3 medence, 3 homokozó került kialakításra, melyek a gyermekek évszaknak megfelelő játéklehetőségét biztosítják.

8.2. Bútorzat

A bútorok minden helyiségben a gyermekek szakszerű ellátásához, igényeihez igazodnak. Karbantartásuk, korszerűsítésük folyamatosan zajlik. Az újonnan beszerzett bútorok, környezetbarát anyagokból készülnek, a gyermekek igényeihez mérten. Elrendezésük a mindenkori gyermeklétszám, életkor figyelembe vételével történik, melyet minden nevelési év végén, sőt némely esetben közben is felülvizsgálunk.

8.3. Játékkészlet

A gyermekek számára az egyik legfontosabb feladatunk, a tárgyi környezet, a személyi feltételek mellett a játékkészlet biztosítása. A konstruáló, szerep játékok, mozgásos játékok, mind meg találhatók nálunk. A játékkészletünket igyekszünk folyamatosan fejleszteni, minőségi, korszerű, játékokkal bővíteni. Elmondhatjuk mára, hogy a szobai játékkészletünk, igen gazdag, minőségi játékok teszik lehetővé a gyermekek játéktevékenységének a kibontakozását. Anyaguk változatos, színes, jól kezelhető, tisztítható. Tárolásukat a gyermekek számára elérhető magasságban, nyitott polcos tárolókon, színes kosarakban, a játék funkciójából adódóan csoportosítva helyezük el. A szerepjátékokhoz, külön sarkokat alakítottunk ki, szőnyegekkel, puha kis kuckókkal egészítve ki azt. A szobában található a mozgásos játékokhoz is kellékek, kisautók, babakocsik, ugráló labdák, mozgásfejlesztő eszközök, melyek használatakor némely esetben a szobai bútorzatot is elrendezzük, úgy hogy minél nagyobb teret adjunk a gyermekek mozgás igényének. Főleg abban az időszakban mikor valamely ok miatt nem tudunk egész nap szabad levegőre menni.

A játékok tisztítása hetente történik, javítása, pótlása folyamatos.

Udvari játékaink elsősorban a mozgás igényét segítik elő, de itt is biztosítjuk a gyermekeknek a különböző tevékenységekhez szükséges játékokat. Az udvari játékaikat jelenleg bővíteni, pótolni igyekszünk.

8.4. Textilia

Az alapvető textíliákat, ágynemű, kéztörölő, terítő, pelenka a bölcsőde biztosítja a gyermekek számára. Az ágynemű, törölköző, egyéni jelekkel van ellátva ebből három garnitúra is rendelkezésre áll csoportonként. A gyermekek saját ruhában tartózkodnak többnyire a bölcsődében, de tudunk számukra biztosítani mindenféle ruhaneműt. Alapfelszereltségünk lehetővé teszi a teljes ruházat biztosítását is. A textíliák pótlása, javítása illetve a széles választék biztosítása, köszönhető az Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézményében működő varrodának. A varrodában két varrónő segítségével oldják meg nem csak a gyermek ruházat textília biztosítását, hanem a dolgozók munkaruházattal való ellátását.

8.5. Gyermekélelmezés

Bölcsődénkben befejező konyha üzemel, mely a HACCP előírásainak megfelelően működik. Fiatal szakképzett szakácsnő, és egy cukrász végzettségű konyhalány látja el a konyhai feladatokat. Konyhánkban 68 gyermeknek és 11 felnőtt számára készül az étel.

Az Újpesti Önkormányzat Bölcsődék Intézménye Központi konyhát üzemeltet, melynek része a mi befejező konyhánk. A központi konyhában, szakképzett Dietetikus, és

Élelmezésvezető irányításával az OETI előírásnak megfelelően állítják össze a gyermekek számára az étlapot. Diétás étlap készül a táplálék allergiás gyermekek számára.

Étlapunk változatos, tápanyag összetétele a kisgyermekek számára ideális, napi négyzeri étkezést, / reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna/ tartalmaz. Az étlapon szerepel az étel leírása mellett a bevitt tápanyagmennyiség, tartalom is megtalálható. Az étlapok minden átadóban kifüggesztve is megtalálhatók. Ételeink egészségesek, törekszenek a korszerű étkezési útmutatás betartására, megtartva emellett a házas ételek ízét.

A konyhai munka szakmai fejlődéséről a Központi konyha Élelmezésvezetője, és Dietetikusa, folyamatos ellenőrzéssel, szakácsnői találkozók szervezésével igyekszik javítani. A bölcsődevezető, vagy bölcsődevezető helyettes napi szinten ellenőrzi a konyhai munkafolyamatokat, kóstolással ellenőrzi az étel minőségét.

9. A bölcsődei nevelés-gondozás célja

Ahhoz hogy bölcsődénkben kialakítsuk a szakmai, nevelési programunkat bizonyos szabályoknak alapelveknek kell megfelelnünk, melyek alapvetők a bölcsődei ellátás területén. Ezeket szem előtt tartva, alakíthatjuk ki egyéni arculatát bölcsődénknek.

Ezt figyelembe véve, a családban nevelkedő kisgyermekek számára, a családi nevelést segítve, napközben ellátás keretében, biztosítjuk a gyermek fizikai érzelmi biztonságát és jóllétének megteremtését. Feltétel nélküli szeretet és az egyéni bánásmód jegyében, a gyermekek nemzetiségi, etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásuk erősítésével igyekszünk ezt teljesíteni. A gyermekek kompetenciáját figyelembe véve, a tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával se segítjük elő a harmonikus fejlődését. A bölcsődében tartózkodás, a „közösségi élet” elősegíti a kisgyermek szocializációjának a fejlődését, a” valahová tartozás „érzését

9.1.Szakmai alapelvek

A fent említett célok megfelelő megvalósításához, szükségünk van a bölcsődei szakterület pedagógiai alapelveinek betartására, melyet számunkra a bölcsődei nevelés- gondozás alapprogramja szabályozza, segíti munkánkat?

A családi nevelés elsődlegességének szem előtt tartása:

A gyermek elsődleges nevelése, a család joga és kötelessége. A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait, szokásait tiszteletben tartva erősíti azt.

Szükség szerint, lehetőségeihez mérten törekedhet a hiányosságok pótlására, figyelembe véve a család identitásának, szülői jogok, kötelességek betartása mentén tiszteletben tartását.

Feladataink:

Ismerkedés a családokkal a bölcsődébe kerülés előtt, Bölcsődébe hívogató rendezvény

Családlátogatás

Szülővel való fokozatos beszoktatás

Bölcsődei rendezvények, hagyományok „Nyitott bölcsőde”, a szülők tevékeny bevonása a bölcsődei életbe

Napi kapcsolattartás a szülőkkel

Etikai kódex megismerése, alkalmazása

A gyermeki személyiség tiszteletének elve:

A gyermek személyiségfejlődése ebben az életkorban a legsérülékenyebb, ebből fakadóan nagy a segítségigénye, nagyobb a ráutaltsága, különleges védelmet igényel. A bölcsődei nevelés-gondozás egy olyan folyamat, mely a gyermek bölcsődében tartózkodásának ideje alatt, folyamatosan rányomja bélyegét a gyermeki személyiségfejlődésének kibontakozására. Ezáltal törekednünk kell arra, hogy a személyes, szociális, kognitív kompetenciák fejlődését elősegítse, illetve értékteremtő, értékközvetítő folyamatként megállja a helyét.

Feladataink:

Nyugodt légkör biztosítása, személyi, tárgyi feltételek

A gyermek minél jobb megismerése, saját „kisgyermeknevelő rendszer”

A kisgyermeknevelők folyamatos képzése, a megújulás jegyében

A pszichológiai pedagógiai kutatások ismerete, követése

Az adott gyermek ismerete, kompetenciájának tiszteletben tartásával

Etikai kódex megismerése alkalmazása

A nevelés és a gondozás egységének elve:

A nevelés és a gondozás elválaszthatatlan egységet alkotnak. A gondozási feladatok mindig teret adnak a nevelésnek, azonban a nevelés nem korlátozódik a gondozás helyzeteire.

Feladataink:

Megfelelő személyi tárgyi feltétel biztosítása

A napirend megfelelő kialakítása

Az egyéni bánásmód elve:

A kisgyermeknevelő figyelembe veszi, a gyermek életkori egyéni sajátosságait, fejlődési ütemét, fejlettségi szintjét, pillanatnyi fizikai, pszichés állapotát. Elfogadja, tiszteletben tartja a gyermek nemzetiségi, etnikai hovatartozását, szeretetteljes odafordulással segíti elő a kirekesztés elkerülését, a gyermek identitásának kialakulását. Segíti a saját és más kultúrák megismerését, hagyományok tiszteletben tartását. Sajátos igényű gyermekek esetében, fokozott odafigyelés, a gyermek fejlődési szintjét figyelembe véve, a túlzott elvárás elkerülésével.

Feladatok:

A kisgyermeknevelő ismerje, alkalmazza a fejlődéslélektan által szerzett ismereteit.

Ismerje a kisgyermeket, melyet elősegít a „saját”kisgyermeknevelő- rendszer

Megfelelő környezet kialakítása

Választási lehetőség biztosítása, a gyermek kompetenciájának figyelembe vételével.

A biztonság és stabilitás elve:

A környezeti, tárgyi, személyi állandóság elősegíti a gyermek biztonságérzésének kialakulását, a napirend folyamatosága, a kiszámíthatóság szintén elősegíti ezt. A „saját” kisgyermeknevelő-rendszer, felmenőrendszer szintén a biztonságot, stabilitást segíti elő. Ha ezek biztosítva vannak a gyermek számára, akkor könnyebben tud majd később alkalmazkodni a fokozatosan bevezetett változásokhoz, az új megismeréséhez, alkalmazkodó képessége jobb lesz. A szokás kialakítás terén is előnyt jelent.

Feladatok:

Személyi állandóság biztosítása:

Ha kisgyermeknevelő váltásra van mégis szükség a fokozatosság elvét szem előtt tartani.

A tárgyi környezet állandó változtatásának elkerülése

Az aktivitás, az önállósulás segítésének elve:

A gyermek, ösztönző támogatása, az egyéni bánásmód figyelembe vételével, pozitív, szeretetteljes odafordulással. A tárgyi feltételek biztosításával, a jó, rugalmas napirend kialakításával, elősegíteni az elegendő idő, megfelelő hely, az ideális szituáció kialakítását, az önállósulás elősegítése érdekében. A bölcsődei nevelés gondozás egyik kiemelt feladata, hogy a gyermek ösztönzése, elismerő támogatása, az igényekhez igazodó segítése, elősegítse a saját kompetenciáján alapuló önállósulási törekvéseinek kialakulását. Az önállósulási törekvései, fejlődése segíti elő a gyermek folyamatos fejlődését, ezáltal érhetjük el, hogy a három évet betöltve, / illetve némely esetben, négy, SNI gyermek esetében legkésőbb 6 évesen/ önállóan, személyiségében megerősödve távozhasson az óvodába.

Feladat, *az eddigi alapelvek által megkívánt összes feladatot végrehajtása.*

Az egységes nevelői hatások elve

A gyermekeket körülvevő felnőttek a nevelés által értékeket teremtenek, közvetítenek. Az eredményes nevelés érdekében, fontos, hogy személyiségbeli különbözőségük megtartása

mellett, nevelési elveiket közelítsenek egymáshoz. A gyermek számára fontos hogy az elvárás mindig ugyanaz legyen, az erkölcsi normák, és a nevelési célok egy irányba mutassanak Ezek összehangolása a bölcsődei nevelők, szülők egyaránt törekedjenek.

Feladat:

Nevelési terv kialakítása

Szülőcsoportos beszélgetéseken nevelői elvek tisztázása

Esetmegbeszélések, a nevelési elvekről

Családdal, szülőkkel az egységes nevelésre való törekvés kialakítása

9.2.A bölcsődei nevelés- gondozás feladatai

Olyan körülmények biztosítása, mely a kisgyermek számára, a szomatikus, pszichés, szociális fejlődését optimálisan elősegíti. Ehhez elengedhetetlenül szükséges a fent említett alapelvek és a hozzájuk kapcsolódó feladatok maradéktalan betartására való törekedés. Derűs, szeretetteljes, biztonságos légkör kialakítása, melyben az egyéni fejlődési ütem, egyéni bánásmód elve fokozottan érvényesül.

A gyermek nevelése elsősorban a család feladata kötelessége, a bölcsőde ezt figyelembe véve, kiegészítve a szülővel együttműködve alakítja ki nevelési koncepcióját. A bölcsődében a gondozás és a nevelés elválaszthatatlan egymástól, ennek következtében, és a gyermek életkorából adódóan, az őt körülvevő tárgyi és személyi feltételek mind hatással vannak fejlődésére.

Törekszünk arra, hogy a következő nevelési elvek, feladatok bölcsődénkben működjenek:

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

Érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

10. Bölcsődénk működési rendje

A nyitva tartás rendjét a fenntartó szabályozza, melyet a hosszú évek alatt tapasztalt szülői igények alapján határozott meg. Reggel 6³⁰h-tól- délután 17³⁰h-ig van nyitva napi 11 órát.

Nyári időszak alatt 5 hét leállási idő van, mely a társ óvodához kapcsolódóan van megállapítva. Ezen időszak alatt szülői kérésre van lehetőség a gyermek ügyeletes bölcsődében való elhelyezéséről.

A kormány rendelete által meghatározott munkaszüneti, ünnepnapokon zárva vagyunk.

Minden évben egy nap, a Bölcsődék Napjának tiszteletére nevelésmentes munkanapot tartunk. (Április 21.)

10.1.A bölcsődei élet megszervezésének elvei

A bölcsődénkben, az utóbbi években jellemzően, két illetve egy évet töltenek a gyermekek, Ez alatt a rövid idő alatt, azonban életkorukból adódóan hatalmas fejlődésen mennek keresztül, minden területen. Nagyon fontos ezért, hogy már a bölcsődébe bekerülés előtt megismerjük a családot, és ők is betekintést nyerhessenek a bölcsőde életébe, és már szinte ismerősként kezdhessék el a bölcsődei adaptációt. Minél több információval rendelkezünk a gyermekekről és a családjukról, annál könnyebben tud a gondozónó előre tervezni, illetve a gyermek is könnyebben hozzászokik a számára szinte már ismerős felnőtthöz.

A szakmai munka folyamatát ehhez mérten, tudatosan kell kialakítani, szem előtt tartva, hogy megkönnyítsük a gyermek számára a bölcsődei környezet elfogadását. Bölcsődénkben a következő elveket használjuk a gyakorlatban.

Saját kisgyermeknevelő” rendszer

Gyermekcsoportok szervezése

Napirend kialakítása

Ezek az elvek elősegíti a mindennapi bölcsődei élet zökkenőmentes működését. A vezető irányításával, a kisgyermeknevelő kollektíva, a nevelési év kezdetén alakítja ki az optimális munkarendet, a bölcsődei élet megszervezését, szakmai szempontok és a gyermekek életkorának megfelelően.

Minden csoportszobában két kisgyermeknevelő segítségével alakítjuk ki a saját kisgyermeknevelő rendszert. A napirendet a gyermekek fokozatos beszoktatása alatt folyamatosan, a beszoktatás végére az egyéni szükséglet szerint alakítjuk ki. A dolgozók munkarendje szorosan kapcsolódik a gyermekek napirendjéhez, életkorához, egyéni szükségleteikhez.

10.2. Kapcsolat a szülőkkel

Első szülői értekezlet, „bölcsődébe hívogató” rendezvény, családlátogatás, - a bölcsődébe kerülés előtt

Későbbiekben, napi kapcsolattartás-reggeli bevételnél, esti kiadásnál, szülőcsoportos értekezletek, üzenő füzetben- /írási formában/, egyéni megbeszélések, hagyományok – rendezvények a nevelési év alatt,

Beszoktatás /adaptáció/- szülővel történő fokozatos beszoktatás

A bölcsődébe kerülés egyik sarkalatos pontja, hogy a gyermek ideális körülmények között, fokozatosan váljon el a szülőtől, és szokja meg az új környezetét, az egyéni szükséglete szerint. A beszoktatás időszaka minimum két hét, mely a tényleges bölcsődébe járást megkönnyíti, de az igazi elfogadása az új helyzetnek hosszabb időt vesz igénybe.

A nevelési alapelvek alapján kialakított szakmai munka, folyamatos ellenőrzését, esetleges újra szervezését végzi a bölcsődevezető, a bölcsődevezető helyettes és a csoportvezető a kisgyermeknevelők segítségével. Szakmai megbeszélésekkel, esetmegbeszélésekkel folyamatosan segítjük egymás munkáját. Továbbképzések, tanfolyamok elvégzésével tartjuk szinten, illetve fejlesztjük tudásunk

10.3.. A bölcsődei nevelés gondozás főbb helyzetei

A bölcsődei élet, napirend, gondozás, játéktevékenység minden mozzanata, a nevelést alapvetően magában foglalja. Ebben az életkorban a fejlődés rohamos a kisgyermeknél, és ezt erősen befolyásolja az is, amit a környezetében tapasztal, leutánoz, mindez beépül személyiségébe is. Ezért nagyon fontos hogy mi az, amit tapasztal, lát, hall ebben az időszakban. Ezért tartjuk szem előtt azt, hogy a bölcsődei élet mindig legyen élvezetes a gyermek számára, pozitív élmények, ösztönző hatások érjék, de mindezt a saját fejlődésének ütemében sajátíthassa el. Úgy vehessen részt a napi tevékenységekben, hogy nem támasztunk elé túlzott elvárásokat, megfelelő időt hagyunk az önállóságának fejlődésére, nyugodt körülmények között, ösztönzőleg hasson rá a tevékenység.

A bölcsődei nevelés- gondozás főbb helyzetei azok, melyek előrevetítik a” Nevelési - Szakmai programunk” mire helyezze a hangsúlyt.

Gondozás: Bensőséges kapcsolat, interakció a gyermek és a kisgyermeknevelő között. Elsődleges célja a testi szükségletek kielégítése, de hatalmas tárháza a nevelési lehetőség kihasználásának. Jelentős mértékben befolyásolja az önállósodást és a szokás kialakítást. A személyes kapcsolat, odafigyelés, ösztönző, kiváró mozzanatok, pozitív kommunikáció elősegíti a személyes és szociális kompetencia kialakulását. Sikeres próbálkozásnál megerősítés, dicséret, de a sikertelenségnél soha nem elmarasztaló, gondozónői odafigyelés

Játék: A gyermekkor legfontosabb, alapvető tevékenysége a játék, segíti a gyermeket eligazodni a világban, segíti levezetni feszültségét, örömet okoz neki, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi, és szociális fejlődését. A kisgyermeknevelő feladata, nyugodt környezet, légkör kialakítása, megfelelő tárgyi eszköz / életkorának megfelelő játékkészlet/ , elég hely-tér biztosítása. Az önálló játéktevékenység, „saját öröme”re „való játszás előtérbe helyezése

mellet, az értő beavatkozás, játékra való invitálás, és megfelelő időben való „kilépés” a játéktevékenységből. Konfliktuskezelés a játéktevékenység alatt.

Mondóka, ének: A kisgyermeknevelő a napi tevékenysége egész ideje alatt, verbális kommunikációjával a gyermek anyanyelvi fejlesztésében vesz részt, illetve megalapozza azt. Ezért fontos a beszéd helyessége, dallama, erőssége, hangsúlya. A gyermek érzelmi, értelmi, szociális fejlődését nagyban elősegíti, a zene, a vers hallgatása, ritmusa, a közös ének-játék élménye. Az „élő” énekhang, a szeretett személy éneke, a ritmus- hangszereket használata sokkal, nagyobb hatással van a gyermekre, mint a gépi monoton zenehallgatás. Fontos az életkornak, hangulatnak figyelembe vétele az ének, mondóka megválasztásánál. Előnyös a mutogatással, ritmikus játékkal kísért ének, vers, hiszen ez mozgás, érzelmi, értelmi fejlődésében is sokat segít a gyermeknek.

Vers, mese: a mesekönyv nézegetés-bensőséges hangulat kialakulását teszi lehetővé. A gyermek értelmi, érzelmi, (ezen belül, beszéd, gondolkodás, emlékezet, figyelem) és szociális fejlődésre is lehetőséget ad. Fontos hogy mindig az életkorának megfelelő, gondos odafigyeléssel válogassuk meg a mesekönyveket, verseskönyveket.

Alkotó tevékenység: a gyermek számára az érzelmek feldolgozása- az önkifejezés az alkotás- maga az élmény forrása. Mindig önkéntes alapon válassza, a lehetőség felkínálásával ösztönözzük csak a gyermeket. A kisgyermeknevelő feladata a megfelelő tárgyi eszközök biztosítása, esetleges technikák megmutatása. Dicséret elismerés, az alkotás megbecsülése, kirakása/ hogy mindenki lássa/, szülőknak megmutatása, ösztönözheti még a gyermeket az alkotásra. A személyiségfejlődésre erős hatással van a „produktív” alkotás

Mozgás: A játék mellett a másik elsődleges tevékenységi forma a mozgás. A kisgyermekkorban a mozgásigény nagy, ehhez megfelelő teret, mozgását, elősegítő eszközöket kell a kisgyermeknevelőnek biztosítani, az udvaron és a szobában is. A mozgásfejlesztő játékok nagyban elősegítik, mozgáskoordinációjukat, harmonikussá válik a mozgásuk, egyensúly érzékük fejlődik. A mozgáskedvet, játékos tornával, énekkel lehet fokozni, elősegíteni. Saját kompetenciájában hagyjuk mozogni a gyermeket,/ például, ha nem tud a nagyobb mászókára mászni, ne rakjuk fel, a mászás technikáját azért megmutathatjuk./ Soha ne hozzuk számára félelmetes helyzetbe! Veszélyforrásokat küszöböljük ki! A gondozáskor az önállósodás, és az alkotás tevékenysége elősegíti a finom motorikus mozgások fejlődését, finomodását.

Tanulás: A konkrét értelemben vett teljesítmény elvárásos tanulás nem jöhet szóba ebben az életkorban, de ha az előzőekben tárgyalt tevékenységeket figyelembe vesszük a spontán, érdeklődéséből, kíváncsiságából indított tanulás, napi szinten jelen van a gyermek életében. A gyermek korától, fejlettségétől függő, tevékenységbe ágyazott folyamat. A kisgyermeknevelő feladata, ha hiányosságot észlel, ösztönző, segítő kezet nyújtson a tanulás elősegítése érdekében, figyelembe véve a gyermek korlátait./ SNI-gyermek esetében, több idő biztosítása, képességhez mért tevékenység felajánlása, többszöri próbálkozás segítése./

Egyéb tevékenységek: valamely élethelyzethez kötött tevékenység, mely egy „munkafolyamat része”, pl. viráglocsolás, falevél összegyűjtése, stb. A részvétel önkéntes alapú, saját késztetésből. Az öröm forrása, az együttlenség, a hasznosság, segítség nyújtás átélése, mind plusztöltést jelent a gyermeknek, szociális, emocionális fejlődését elősegíti. A tanulás itt is észrevétlen, a természet megismerése, a munkafeladatok megismerése, hasznossága fontos

11.A bölcsőde kapcsolatai más intézményekkel

11.1. Kerületen belüli intézményekkel:

Az Egyesített Bölcsődék Intézményével, vezetőjével tevékeny szakmai kapcsolat

A kerületen belüli bölcsődei hálózattal, folyamatos és egymást erősítő szakmai konzultáción alapuló együttműködés

Együttműködés a Képző Intézményekkel

Kerületi óvodákkal
Pedagógiai Szakszolgálattal, Védőnői hálózattal

11.2. A gyermekvédelmi rendszer tagjaként

Családgondozó szolgálat Regionális módszertani központ
A fővárosban működő bölcsődék
Védőnői Szolgálat
Gyermekjóléti Központ
Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság
Újpesti Pedagógiai Szakszolgálat
Gyermekorvosok
Gyámügyi, Szociális Osztály

11.3. Társintézménnyel kapcsolat

Társ- óvoda / Kertvárosi tag Óvoda/

Az óvodai felvétel idején segítik a szülők tájékoztatását.

Meglátogatják a gyermekeket bölcsődénkben, illetve a felvételt nyert óvodás gyermekek átlátogathatnak saját kisgyermeknevelőjükkel ismerkedni az óvodába.

12. Szakmai programunkhoz felhasznált törvényi rendelkezések

- 1997/XXXI. gyermekvédelmi törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 15/1998. (IV. 30.) NM- rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyes szakmai feladatairól és működési feltételeiről
- 23/2010 (VIII./23.) számú rendelete Újpesti Önkormányzati Rendelet

13. Szakmai programhoz felhasznált bölcsődei szakirodalom

- Bölcsődei nevelés- gondozás országos alapprogramja SZMI.2008. Kézirat
- A bölcsődei nevelés gondozás szakmai szabályai SZMI BP. 2009.
- Módszertani levelek / BOMI-1997,1982, NCSSZI 2003, /
- Korintus Mihályné Dr.- Dr. Nyitrai Nyitrai Ágnes- Rózsa Judit (1977): Játék a bölcsődében. Módszertani levél. Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Budapest, 1997.

Szakmai programunk támaszkodik a Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzati Bölcsődei Az Újpest Önkormányzati Bölcsődék Intézménye 2014.- 2017 Szakmai Programjára Készítette, Programfelelős: Kocsis Ildikó Edit Intézményvezető

14. Zárszó

„A gyermeket tiszteletben kell fogadni,
Szeretettel kell nevelni és szabadságban kell elbocsátani.”
Rudolf Steiner

Bölcsődénk kollektívája igyekszik a munkáját szakmai programban leírtak szerint, szívből végezni. Hisszük és teszünk is érte, hogy bölcsődénkbe járó gyermekek megkapják testi, lelki szükségleteik kielégítést, hogy saját ütemükben, egyéni tempóban fejlődhessenek. Mindez szerető családi légkörben, a szülői „vigyázó szemekkel „együtt, a kompetencia határokat betartva történik. Igyekezünk, ha van rá igény a szülőknek is segítséget nyújtani, esetleges tanácsokkal, közösségi együttléttel segíteni esetleges bizonytalanságaikon, nehézségeiken.

Közösen a szülőkkal sikerülhet.

A fenntartó legitimáció után a program életbe lép.

Program hatálya: 2015.-2018.

Módosítása a 15/1998. MN rendelet alapján történik.

Aktualizálása folyamatos.

Felülvizsgálat esedékessége: 3 év.

Bölcsőde bélyegzőjének lenyomata:

Tóth Miklós Lajosné
Bölcsődevezető